

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 22Co/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118208607
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2118208607.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudcov JUDr. Petra Dumana a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobkyne: 1. A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX D. a 2. E. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX D., obe zastúpené spoločnosťou JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, 831 04 Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovaným: 1. F. A. D., G. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX I. J., zastúpená JUDr. Martinom Hudákom, advokátom so sídlom Stromová 2, 926 01 Sereď a 2. Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkýň 1. a 2. proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 20C/60/2018 – 254 zo dňa 31. októbra 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovaní 1. a 2. majú voči žalobkyniam 1. a 2. **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť zaplatiť žalobkyni 1. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000,00 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom II. uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť zaplatiť žalobkyni 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2 000,00 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalobkyniam 1. a 2. nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1. a 2. v rozsahu 100%.

1.1 V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenie článku 19 ods. 2 Ústavy SR, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 420 ods. 2 a § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 5 ods. 1, § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní obetí poškodených násilnými trestnými činmi, v znení platnom ku dňu 12.01.2017, a § 232 ods. 2 až 4, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

1.2 Vecne súd prvej inštancie dôvodil zistením, že dňa 19.03.2018 žalovaná 1. spôsobila dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej zomrel otec žalobkyne 1., ktorý bol súčasne starým otcom žalobkyne 2. K jeho úmrtiu prišlo nesporne v dôsledku nedbanlivostného konania žalovanej 1. Došlo tým k nenávratnej deštrukcii možnosti rozvoja medziľudských väzieb medzi žalobkýňami a ich nebohým otcom, resp. starým otcom, a k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv žalobkýň, práva na ich súkromie a rodinný život. Súd konštatoval, že iba morálne zadostučinenie vo forme ospravedlnenia nemôže odčiniť dopad protiprávneho konania žalovanej 1. Žalobkyňa 1. sa domáhala zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy

v sume 40 000,00 eur a žalobkyňa 2. v sume 35 000,00 eur. Súd prihladol na situáciu žalobkyne 1., ktorá po rozvoze svojich rodičov ostala v osobnej starostlivosti otca a po rozvoze manželstva žalobkyne 1. sa práve nebohý otec stal pre ňu mužskou oporou nahrádzajúcou oporu manžela, pomocníkom a zjavne z jej príbuzných aj najbližším človekom, na ktorého sa vedela a mohla spoľahnúť. Uvedené súd prvej inštancie zistil z výsluchov žalobkyne 1. a predvolaných svedkov, ktorí potvrdili tvrdenia žalovanej 1., že otec pomáhal každému, a teda aj žalobkyniam, a všetci ho mali radi. Silné prežívanie smrti otca žalobkyne 1., a tým pádom aj zásah do súkromia a neporušiteľnosti rodinného života je dané u žalobkyne 1. tým, že ako rozvedená žena, ktorá sa starala o svoje dieťa, zverené jej v rozvoze konaní, pričom chodila do práce, hľadala pomoc a oporu v otcovi. Súd v vzal do úvahy aj tvrdenie žalobkyne 1., že matka pre ňu akoby neexistuje, čím všetku svoju lásku preniesla do vzťahu s otcom, ktorému bola zverená v pätnástich rokoch. Z lekárskeho správ a aj z výsluchu svedkov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa 1. stratu prežívala a doposiaľ prežíva veľmi intenzívne, o čom svedčia aj problémy psychiatrického charakteru, a tvrdenia svedkov, že sa s tým doposiaľ úplne nevyrovнала. Preto bolo namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pokiaľ ide o žalobkyňu 2. aj tu mal súd prvej inštancie za preukázané, že utrpela smrťou svojho starého otca ujmu v podobe straty mužského vzoru vzhľadom na rozvod svojich rodičov. Starý otec a jej matka (žalobkyňa 1.) pre žalobkyňu 2. mohli predstavovať jej najbližší okruh príbuzných, akýsi model jej rodiny, v ktorom žalobkyňa 2. existovala po rozvoze svojich rodičov. Starý otec sa jej takisto, ako ostatným vnúčatám, venoval, finančne ju podporoval (aj keď vyživovacia povinnosť voči žalobkyni 2. nemal). V situáciách, keď nemohla jej matka, tak ju zastupoval, pomáhal pri navštevovaní lekárov. Žalobkyňa 2. svoj žiaľ prežívala v inej intenzite a jej zaradenie sa do bežného života bolo menej problematické ako u žalobkyne 1., ako vyplynulo zo správy psychiatricky zo dňa 24.04.2018, ktorá konštatovala, že jej ťažkosti v súvislosti s nehodou odzneli. Podľa súdu prvej inštancie aj tu je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, avšak v odlišnej výške. Pri posudzovaní výšky jej nemajetkovej ujmy prihladol aj na okolnosti vo vzťahu k žalovanej 1.. Súd prvej inštancie vzal do úvahy, že v predmetnej veci išlo o nedbanlivostný trestný čin, vzal do úvahy správanie žalovanej 1, bezprostredne po nehode, viacpočetné ospravedlnenie a vyjadrenie účasti a sústrasti žalobkyniam, podanie pomocnej ruky, ktorú však žalobkyňa 1. odmietla, spoluprácu žalovanej 1. s orgánmi činnými v trestnom konaní, so zmluvnou poisťovňou. Súd prihladol aj na skutočnosť, že sa voči trestnému rozkazu neodvolala a nedožadovala sa prejednaní veci na hlavnom pojednávaní a ďalšieho dokazovania. Žalovaná 1. viedla až do nehody bezúhonný život. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne 1. súd prvej inštancie považoval sumu 5 000,00 eur a žalobkyne 2. sumu 2 000,00 eur z dôvodu, že v konaní netvrdili a ani nepreukázali žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej nemajetkovej ujmy, pričom dôkazné bremeno tvrdenia skutkových okolností a ich preukázanie zaťažovalo žalobkyne, najmä za stavu, že od počiatku žalované namietali nedostatočne preukázanú odkázanosť žalobkyň na nebohého a tiež neprimeranú výšku požadovanej nemajetkovej ujmy. Súd tiež konštatoval, že nepostačuje všeobecné tvrdenie žalobkyň, je ich povinnosťou skutkovými okolnosťami preukázať dôvodnosť výšky uplatneného nároku, teda tvrdiť a tvrdenie aj preukázať, aké boli dôsledky úmrtia otca a starého otca na ich súkromný a rodinný život iným spôsobom okrem všeobecného tvrdenia o ťažkom psychickom šoku a smútku. Takéto skutočnosti neuviedli a ani žiadnym spôsobom nepreukázali, a to napriek tomu, že na tento nedostatok žalované poukazovali. Žalobkyni 2. súd určil výšku nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,00 eur, pretože ide o vzdialenejší príbuzenský pomer, naviac z vykonaného dokazovania nevyplynul tak masívny zásah do jej súkromného a rodinného života ako u žalobkyne 1. Súčasne prvoinštančný súd poukázal aj na právnu úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi obsiahnutú v zákone č. 215/2006 Z. z., ktorá je stanovená ako 50 násobok minimálnej mzdy. V roku 2017 bola výška minimálnej mzdy 435,00 eur, t. j. maximálna výška odškodnenia pre obeť násilného trestného činu bola v sume 21 750,00 eur. Aj z týchto dôvodov súd považuje priznanú sumu za primeranú. K poukázaniu žalobkyň na viacero rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že nie je možné porovnávať priznané nemajetkové ujmy, pretože každý prípad je špecifický.

1.3 Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na § 255 ods. 1 C. s. p., keď žalobkyne boli v konaní úspešné, pretože mali úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu, ktorú nemohli nijako predvídať. Neboli pritom tvrdené a súd ani sám nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 C.s.p.), pre ktoré by žalobkyniam nárok na náhradu trov konania voči žalovaným nemal priznať.

2. Proti zamietajúcemu výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobkyne, pričom dôvodili, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p.). Namietli pravdivosť skutkového zistenia súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobkyne netvrdili a ani nepreukázali žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa v 1. rade po rozvoze ostala s maloletou dcérou (žalobkyňou v 2. rade) sama, pričom práve jej zosnulý otec, v ktorého osobnej starostlivosti vyrastala, jej bol oporou v každodennom živote. Žalobkyniam poskytoval osobnú pomoc, psychickú oporu, pomáhal im s dennodennými povinnosťami a rovnako aj po finančnej stránke, čiastočne nahrádzal chýbajúceho manžela ako hlavu rodiny. Kvalita a intenzita vzájomného vzťahu žalobkýň a zosnulého K. I. tak bola vyššej kvality oproti bežnému súžitiu dospelého osamostatneného dieťaťa a vnúčaťa. Zároveň samotné následky, ktoré strata blízkej osoby u žalobkýň vyvolala a prežívanie najintenzívnejšej bolesti zo straty blízkej osoby pri dopravnej nehode boli odlišné oproti iným prípadom. Žalobkyne boli priamo účastné predmetnej nehody, nehodový dej samé prežívali, strata blízkej osoby je u nich spojená s ich vlastnými otrasnými zážitkami, ktoré prežili. So stratou otca a starého otca sa museli vyrovnávať v čase, kedy samé pociťovali následky dopravnej nehody na svojom zdravotnom stave. Intenzita prežívania trýznivej bolesti zo straty blízkej osoby je tak rovnako osobitná oproti iným obvyklým prípadom, keď žalobkyne samé prežívali konkrétny nehodový dej pri ktorom prišiel ich otec, resp. starý otec o život. Na strane žalobkyne 1. rade sa negatívny následok prejavil aj v tom, že nebola schopná dokončiť štúdium, do ktorého investovala viacročné snaženie a musela upustiť od svojich vlastných plánov v osobnom živote. Pokiaľ ide o postoj žalovanej 1., táto vykonala na zmiernenie ujmy iba to, že nepodala odpor voči trestnému rozkazu, čo je však skôr dané tým, že bola spokojná s výškou jej uloženého podmieneného trestu odňatia slobody ako aj trestu zákazu vedenia motorového vozidla. Žalovaná 1. mohla po uplatnení si náhrady nemajetkovej ujmy poskytnúť žalobkyniam plnenie v rozsahu, v ktorom uplatnený nárok považovala za dôvodný s tým, že následne by si poskytnuté plnenie uplatnila u svojho poisťovateľa, k takémuto kroku však nepristúpila. Naopak, aj v priebehu konania tvrdila, že žalobkyniam bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Postoj žalovanej 1. k odstráneniu ňou spôsobenej ujmy bol taký, že postačuje, ak sa žalobkyniam za usmrtenie ich otca a starého otca ospravedlnila. Naopak, cynicky a bez akejkoľvek empatie argumentovala, že žalobkyne legitímne mohli očakávať ešte cca 3ročné spolužitie do úmrtia im blízkej osoby. Súd prvej inštancie tak na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam rozhodujúcim pre stanovenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a to tak na strane žalobkýň (závažnosť vznikutej ujmy), ako aj okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu prišlo, a rovnako aj vo vzťahu k jednotlivým ním stanoveným kritériám pre stanovenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pričom takto nesprávne zistený skutkový stav následne aj nesprávne právne posúdil. Pri stanovení priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch síce súd prvej inštancie poukázal na zák. č. 215/2006 Z. z. nie je však zrejmé akým spôsobom sa to malo práve v danom prípade odraziť vo výroku rozsudku. Napadnutým rozsudkom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa žalobkýň neodráža všeobecnú predstavu spoločnosti o tom, čo je primerané ani o tom, čo je zadosťučinenie v prípade usmrtenia blízkej osoby. Ani samotná výška primeraného zadosťučinenia nemôže byť časom nemenná, ale musí odrážať zmenu spoločensko-ekonomických pomerov v spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie pochybil, keď na základe ním zisteného skutkového stavu vec nesprávne právne posúdil keď výšku náhrady nemajetkovej ujmy stanovil neprimerane s ohľadom tak na závažnosť vznikutej ujmy, ako aj okolností, za ktorých k jej vzniku prišlo a priznaná výška náhrady nemá charakter primeraného zadosťučinenia, nenapĺňa jeho funkciu a je v rozpore vo všeobecne spoločnosťou zdieľanou predstavou toho, čo je spravodlivé a primerané. Žalobkyne navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a rozhodol v súlade s podanou žalobou

3. Žalovaná 1. písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkýň súdu nedoručila.

4. Žalovaný 2. vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na správnosť všetkých výrokov napadnutého prvoinštančného rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie, vykonané dôkazy starostlivo vyhodnotil a prijal záver, že konaním žalovanej 1. bolo zasiahnuté to osobnostných práv žalobkýň, keď morálnu satisfakciu považoval za nepostačujúcu. Priznal preto žalobkyniam finančné zadosťučinenie a pri rozhodovaní o jeho výške zohľadňoval, aby bolo primerané závažnosti vznikutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Súd prvej inštancie odôvodnil, prečo priznal žalobkyniam náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (odseky 30.-42.), prečo je táto u každej zo žalobkýň v rozdielnej výške, posúdil okolnosti na strane žalovanej 1., poukázal na analogickú právnú

úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi ako aj právnu úpravu štátov Európskej únie. Žalovaný 2. súhlasí s názorom súdu prvej inštancie o primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy žalobkýň 1. a 2. z dôvodu, že v konaní netvrdili a ani nepreukázali žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej nemajetkovej ujmy. Dôkazné bremeno tvrdenia skutkových okolností a ich preukázanie pritom zaťažovalo žalobkyne. Poukázal súčasne na svoje písomné vyjadrenia vo veci ako aj záverečný prednes, obsah ktorého zostáva aktuálny aj v čase, keď sa žalobkyne domáhajú zmeny rozsudku v dôsledku podaného odvolania. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že intenzita zásahu, ktorá sa u žalobkýň premietla do psychickej oblasti prežívaním smútku zo strany otca resp. starého otca, bola preukázaná len čiastočne vo vzťahu k žalobkyňi 1. Pokiaľ ide o žalobkyňu 2. z listinných dôkazov vyplýva, že prechodne trpela adaptačnou poruchou ako krátkodobou reakciou vyplývajúcou z objektívnej situácie. Žalovaný 2. súčasne pripomenul, že žalobkyňa 1. si uplatňovala v inom konaní aj náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia za psychické následky a na základe posudku A. A. jej žalovaný 2. vyplatil sumu 3 721 eur. Z lekárskeho posudku A. A. vyplýva, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia zahŕňa aj posttraumatickú stresovú poruchu a adaptačné poruchy žalobkyne 1. ohodnotené v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej zomrel jej otec. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkýň, že kvalita a intenzita vzájomného vzťahu žalobkýň a zosnulého bola vyššej kvality oproti bežnému súžitiu dospelého osamostatneného dieťaťa a vnúčaťa, tieto žalobkyne nepreukázali. Z výsluchu súrodencov žalobkyne 1. na pojednávaní vyplynulo, že zomrelý medzi deťmi nerobil rozdiely, pomáhal všetkým, keď to potrebovali, či už to bola oprava alebo peniaze, nikoho z nich nezvýhodňoval. Zomrelý delil svoju starostlivosť osobnú aj finančnú rovnakým dielom medzi svoje tri deti a vnúčatá, navyše sa staral denne o svoju 88 ročnú matku. Žalovaný 2. má preto za to, že rozsah starostlivosti o žalobkyne bol porovnateľný s rozsahom starostlivosti o ostatných členov rodiny zomrelého, ktorí si náhradu za nemajetkovú ujmu v dôsledku smrti otca či starého otca neuplatnili a bol v medziach štandardného vzťahu rodič – dospelé samostatné dieťa, resp. starý rodič – vnučka. Žalovaný 2. požiadavku žalobkýň na ďalšie zvyšovanie náhrady nemajetkovej ujmy považuje za nedôvodnú a výšku nemajetkovej ujmy tak ako ju priznal prvoinštančný súd obom žalobkyňiam za primeranú a spravodlivú. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

5. Ďalšie vyjadrenia súdu doručené neboli.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.) a že odvolateľky použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, h) C. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. á contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň nie je dôvodné.

7. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol nárok žalobkýň voči žalovaným, na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, v prospech žalobkyne 1. v sume 40 000,00 eur a v prospech žalobkyne 2. v sume 35 000,00 eur, uplatnený v dôsledku úmrtia otca, resp. starého otca žalobkýň v súvislosti s dopravnou nehodou spôsobenou žalovanou 1., pričom žalovaný 2. je poisťovateľ, s ktorým mala žalovaná 1. uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

8. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, keď žalovaným 1. a 2. uložil solidárnu povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000,00 eur a žalobkyňi 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2 000,00 eur. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým vo zvyšku žalobu zamietol, keď mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že ide o náhradu primeranú okolnostiam, keď žalobkyne nepreukázali žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré aj správne právne posúdil. Nespornou bola skutočnosť, že príčinou smrti otca, resp. starého otca žalobkýň bola dopravná nehoda v dôsledku nedbanlivostného konania žalovanej 1. Správne bolo zistenie súdu prvej

inštancie, že tým došlo k nenávratnej deštrukcii možnosti rozvoja väzieb medzi zomrelým a žalobkyňami; k tak intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv, práva na ich súkromie a rodinný život, že morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia nie je dostačujúce, ale je namieste priznať náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobkyniam v peniazoch. Pri stanovení výšky tejto náhrady je potrebné zistiť a zohľadniť tak rozsah vzniknutej ujmy, ako aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, pričom z obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd prvej inštancie takto postupoval. Uvedené skutočnosti súd zisťoval u každej zo žalobkýň osobitne a zistené skutočnosti aj osobitne posudzoval. Svoje zistenia podrobne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom podrobne a presvedčivo vysvetlil, prečo považuje priznanú sumu náhrady nemajetkovej ujmy za primeranú okolnostiam a prečo nemal za preukázané žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy.

10. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého prvoinštančného rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a z dôvodu vyrovnania sa s odvolacími námietkami žalobkýň uvádza nasledovné:

13. Žalobkyne vo svojom odvolaní dôvodili tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam rozhodujúcim pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy a takto nesprávne zistený skutkový stav následne aj nesprávne právne posúdil.

14. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016, 1241s).

15. Žalobkyňami namietané nesprávne právne posúdenie veci ako odvolací dôvod je dané v prípade, keď na zistený skutkový stav súd

- a) neaplikoval príslušnú právnu normu (t. j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu),
- b) aplikoval nesprávnu právnu normu (t. j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú),
- c) obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo
- d) správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016, 1241s).

16. Podľa Čl. 8 C. s. p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

17. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie, skúmajúc závažnosť ujmy spôsobenej žalobkyniam, zisťoval rodinné vzťahy a väzby medzi žalobkyňami a ich zomrelým otcom, resp. starým otcom. V súlade s návrhom sporových strán vykonal na uvedené skutočnosti dokazovanie výsluchom svedkov. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a ich vyhodnotením súdom prvej inštancie, keď z výsluchov svedkov vyplynulo, že medzi nebohým otcom, resp. starým otcom a žalobkyňami bol veľmi dobrý vzťah, navštevoval ich takmer každý deň a v prípade potreby im pomáhal, bol im oporou. Medzi svojimi deťmi rozdiely nerobil, pomáhal nielen žalobkyni 1. ale aj ostatným svojim deťom, veľmi dobrý vzťah mal so všetkými svojimi vnučkami. Medzi žalobkyňami a ich otcom, resp. starým otcom teda išlo o veľmi dobrý vzájomne podporujúci vzťah, takýto vzťah je však štandardným v dobre fungujúcej rodine, kde si jej členovia vzájomne vychádzajú v ústrety a pomáhajú si. Túto okolnosť nie je možné v súvislosti s namietanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy vyhodnotiť ako osobitnú, mimoriadnu okolnosť veci. Súd prvej inštancie správne prihliadol aj k okolnostiam za akých došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobkýň a k okolnostiam na strane

žalovanej 1., ktorá bola uznaná za vinnú zo spôsobenia dopravnej nehody, v dôsledku ktorej zomrel otec, resp. starý otec žalobkyňa, čím sa dopustila nedbanlivostného činu – prečinu usmrtenia a prečinu ublíženia na zdraví, za ktoré bola právoplatne odsúdená v trestnom konaní. Žalovaná 1. spolupracovala s orgánmi činnými v trestnom konaní aj s poisťovňou, viac krát sa ospravedlnila, vyjadrila sústrasť, ponúkla pomoc, ktorú žalobkyňa 1. odmietla. K odvolacej námietke žalobkyňa, že so stratou blízkej osoby sa museli vyrovnávať v čase, keď samé pociťovali následky dopravnej nehody, pričom žalobkyňa 1. nebola schopná dokončiť štúdium a musela upustiť od svojich vlastných plánov v osobnom živote, odvolací súd poukazuje na náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia, vyplatenú žalobkyni 1. žalovaným 2. okrem iného v sume 3 721 eur za vážne duševné poruchy vzniknuté po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy (na základe lekárskeho posudku). Vo vzťahu k žalobkyni 2. súd prvej inštancie zistil, že situáciu po úmrtí starého otca znášala lepšie ako žalobkyňa 1., podľa správy psychiatricky zo dňa 24.04.2018 jej ťažkosti spôsobené dopravnou nehodou odznali. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že v súvislosti s tvrdenou existenciou osobitných okolností veci žalobkyne neunesli dôkazné bremeno a neoznačili a teda ani nepreukázali také okolnosti veci, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako mimoriadne, osobitné. S poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov, ktoré vyhodnotil v ich vzájomnej súvislosti, k správnym skutkovým zisteniam, vyrovnal sa so všetkými, pre rozhodnutie podstatnými skutočnosťami. Súd prvej inštancie pritom správne zvolil a aplikoval príslušné, právne normy (uvedené v bode 1.1 tohto rozsudku), ktoré aj správne interpretoval, pričom pri vyhodnotení kritérií pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch postupoval v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou (čl. 2 C. s. p.). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy je síce predmetom voľnej úvahy súdu, keď zákon nestanovuje ani rámcovo sumy pre odškodnenie nemajetkovej ujmy, súd však okrem už uvedeného musí prihliadnuť aj k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Odvolací súd preto súhlasne so súdom prvej inštancie má za to, že napadnutým rozsudkom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadnila skutkové okolnosti preskúmanej veci, nie je zjavne neprímeraná okolnostiam veci, zohľadnila životnú úroveň v krajine a nepredstavuje ani prostriedok neprípustného obohacovania. K prípadnému porovnávaniu výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyniam s výškou takejto náhrady priznanej inými rozhodnutiami súdov odvolací súd upriamuje pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/29/2021 zo dňa 31.01.2023, ktorý konštatoval, že „Otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach.“

18. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uzavrel, že odvolacie námietky žalobkyňa sú nedôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie preto v napadnutom výroku III. ako vecne správny v súlade s citovaným ustanovením § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

19. V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1. a 2. vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Senát odvolacieho súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).